

Földismei bányászegylet

1848 hallatán minden magyarnak a forradalom és a szabadságharc jut eszébe. Egy maréknyi tudósnak azonban ez az év még ennél is többet jelent: ekkor alakult meg a világon negyedikként a hazánk geológusait és a földtan iránt érdeklődőket összefogó egyesület, a Magyarhoni Földtani Társulat.

A mai értelemben vett földtan kezdetei a XVIII. század végére nyúlnak vissza. Bár a geológia és a bányászat még ma is kéz a kézben jár, akkortájt még sokkal szorosabb volt a kapcsolat: a földtani–ásványtani munkák nagyrészt bányászati megfigyeléseken alapultak, a bányászati iskolákban a bányaműveléshez és a földtanhoz kapcsolódó tantárgyakat ugyanaz a tanár tanította. Így volt ez Selmezbányán is, amelynek bányásziskoláját 1770-ben Mária Terézia akadémiai rangra emelte, vagyis főiskolává alakította át. Itt tartották az első „nemzetközi földtani kongresszust” is 1786-ban – legalábbis ma így neveznénk az egykori eseményt: Born Ignác bányászokat, kohászokat, vegyészeket és mineralógusokat hívott össze egy tudományos eszmecsere és közben kezdeményezésére megalakították a világ első nemzetközi tudományos társaságát, *Societät der Bergbaukunde* néven, amely az európai országokon kívül Amerika bányászatára és a rokon tudományokra is kiterjedt. Born a világ egyik első „szaklapját” is elindította: az egyesület tagjai ugyanis egy közös kiadványban (*Bergbau-Kunde*) publikálták tudományos eredményeiket.

A XIX. század elején világszerte megnőtt az érdeklődés a geológia iránt: 1807-ben megalakult a londoni Földtani Társulat (Geological Society of London), 1830-ban a francia Földtani Társaság (Société Géologique de France),

1848-ban pedig a német Földtani Társaság (Deutsche Geologische Gesellschaft). A század közepére az érdeklődés egyre inkább a természettudományok felé fordult hazánkban is: 1840-ben Bene Ferenc, királyi tanácsos, az egyetemi orvoskar elnöke kezdeményezte a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Vándorgyűlésének megszervezését, amely első két nagygyűlését 1841 májusában és szeptemberében tartotta Pesten. E vándorgyűlések egyik eredménye a Természettudományi Társulat megalakulása volt, 1841-ben. Szintén a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Vándorgyűléséhez kapcsolódik a Földtani Társulat megalapítása, méghozzá a nyolcadikhoz, amely 1847-ben ült össze Sopronban.

A társulat megalakulása – 1. felvonás

Valószínűleg a ma működő tudományos egyesületek vezetőinek szíve megdobban, amikor Vendl Aladár sorait olvasva szembesülnek azzal, hogy 176 évvel ezelőtt mekkora társadalmi esemény volt egy tudományos ülés: „1847. augusztus 11-én a soproniak napsütéses, de nem forró napra virradtak. Már a kora délelőtti órákban ünnepien öltözött közönség tódult a kaszinó hatalmas termébe. Soproniak, más városból való magyarok, külföldiek igyekeztek helyet biztosítani a díszteremben, hogy

Zíper Keresztély András, a társulat megálmodója, és Kubinyi Ágoston, a társulat első elnöke
(Forrás: Földtani Közlöny, wikipedia)

részt vegyenek a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók nyolcadik nagygyűlésén. Köztük volt a „Fauna italica” híres szerzője: Bonaparte Lucian Károly, dr. Hauer Ferenc és dr. Hörnes Móric, a két bécsi geológus, dr. Zepharovich Viktor bécsi mineralógus, Pettkó János selmeci professzor is.

Az emelvényen a nagygyűlés tisztikara foglalt helyet: herceg Eszterházy Pál elnök, Kubinyi Ágoston alelnök, Toepler Károly és Török János „titkok”.

Az elnöki megnyitó után a pályakérdések, az ügyvitel és a tudományos kérdések tárgyalása következett. Majd dr. Zíper Keresztély András besztecebányai természetrajz szakos tanár lépett az előadásztalhoz. „Javaslatok földismei bányász egyesület alapítására Magyarországon” című előadását tartotta meg, melyben hangsúlyozta a hazai bányászat nagy fontosságát. Hiteles adatok alapján kiemelte, hogy 1740-től 1772-ig, tehát 32 év alatt a selmeci-körmöci bányákból százezer értékű, Erdélyben és Nagybányán 50 millió pengő-forint értékű aranyat és

A Kubinyi testvérek (Forrás: edit.elte.hu)

ezüstöt termeltek. A bányászat azonban az utolsó négy évtizedben hanyatlott. Véleménye szerint a hanyatlást gátolni lehetne az ország területi földtani viszonyainak részletes ismeretével. „A gazdagságot a természetben keresni fel: igazság és kötelesség.” Javasolta földtani-bányászati egyesület alapítását, mely hazánk földtani tanulmányozását végezné.”

Zíper példákat is említett: Tirol, Voralberg és Felső-Ausztria tartományokban ugyanis akkor már évek óta működtek úgynevezett földismei és bányászati magánegyesületek. Az indítványt nem csak a jelen lévő tudósok — a Magyar Tudományos Akadémia és a Természettudományi Társulat képviselői — fogadták lelkesen, hanem minden jelenlévő támogatta. Az elnök-lő Eszterházy Pál pártfogásába vette az alakuló társulatot és évi 400 pengőforintot ajánlott fel a működésére. A leendő társulat aláírási ívei csakhamar megteltek

Hantken Miksa, a társulat haladó szellemű első titkára, és id. Lóczy Lajos, a Barlangkutató Szakosztály szellemi atyja
(Forrás: társulat irodájának fala)

azok nevével, akik 5 pengőforint évi hozzájárulással „a társulat útját előmozdítani óhajtják”. Így valamennyi tudomány között a földtani volt az első, amelynek fejlesztésére és támogatására hazánkban külön, önálló társulat alakítását határozták el.

A társulat további szervezését Kubinyi Ágoston, a Nemzeti Múzeum igazgatója vette kézbe: a Losonctól mintegy 3,5 kilométerre fekvő videdfalvai otthonába hívott meg néhány jeles magyar természetvizsgálót. 1848. január 3-án Kubinyi Ferenc táblabíró és földbirtokos, Marschan József bányamérnök, Pettkó János selmeci akadémiai tanár, bányatanácsnok és Zíper Keresztély András jelent meg és vitatta meg a Társulat megalapítását.

Kubinyi Ágoston itt terjesztette elő a leendő magyar földismei bányászati egyesületnek a programját, amely a következő pontokat tartalmazta: „1. Honunknak részletes

RÉSZLET A TÁRSULAT ELSŐ ALAPSZABÁLYÁBÓL

1. §. A magyarhoni földtani társulat magán egyesület, mely szoros tudományos kapcsolatban van a cs. k. [császári és királyi] birodalmi földtani intézettel.
2. §. A földtani társulat célja Magyarország minden vidékeinek földtani kutatása és ennek következtében feltalálása mindenféle hasznos ásványoknak, érceknek, kőszeneknek, építésre és más műipari használatra alkalmas köveknek.
3. §. A magyarhoni földtani társulat szoros összeköttetésben van a magyar nemzeti museummal, minden a társulatnak beküldött földtani példányok, ásványok, kőületek stb. a magyar nemzeti museum tulajdonává válnak és az ásványtani osztályba tételnek, joguk lévén a társulat tagjainak azok tudományos használatára.
4. §. A magyar nemzeti museum ellenben a társulatot ellátja ingyen gyűlésekre alkalmas teremmel, őrzi a társulat iratait és minden más ingó-tulajdonát, a magyar nemzeti museum tisztviselői felajánlván készingyen szolgáltatjokat ügyei vezetésére és az irományok vitelére.
5. §. A társulat pénze a nélkülözhetetlen házi szükségéseken kívül csupán kizárólag utazásokra, kirándulásokra, ásatásokra, fúrásokra, szükséges eszközök, földabroszok szerzésére, nyomtatására, szóval tudományos célra fordíttatik.
6. §. Ezen társulat tudományos egyesület lévén, bányanyitási, vagy más nyereszkesedő vállalatokba nem bocsátkozik hanem azon remélhető esetben, ha utazói által akár hasznos ígérő ércek, akár kőszén-, kő-, tőzeg-, vagy más használható telepek tudomására és birtokába jutna, bányanyitásra a társulat tagjaiból más magán-egyesület áll össze, mely egyesületben való részvételre minden legalább hat hónappal azelőtt aláírt tagnak joga van; a választmány teendői körébe tartozván így a társulat kebléből keletkező egyesületekkel a társulat jogai átengedése végett egyezkedni.
7. §. A társulat a maga ügyeiben a legnagyobb nyilvánosság, pénzei kezelésében a legszigorúbb pontosság és felelősség elvét követi.

és pontos földismeit térképe. 2. Hazánkban tökéletes ásvány-földismeit és kőületeit képviseltetése a nemzeti museumban, mely csupán csak ily úton hozható részre. 3. Nem megvetendő adatok hazánk mind földének, mind lakosainak történetéhez stb."

Egyben egy felhívást is közzétettek mind magyar, mind német nyelven: *„Miért is mindenki tisztelettel szólíttatik fel, hogy e reménydús társulatba egy, vagy mivel a haszon is a részvények száma szerint lesz elosztandó, több részvénnel tagul lépni szíveskedjék. Végre még tisztelettel megkéretnek az aláírók, hogy a f. év aug. 18-án és 19-én Pesten tartandó nagygyűlésre, hol az egyesületnek alapszabályai tárgyalás alá vétetni, a kellő tisztviselők megválasztatni fognak s általában az egyesület életbeléptetendő léssen, minél számosabban szíveskedjenek megjelenni.”* A szabadságharc kitörése miatt azonban a Pestre tervezett nagygyűlés elmaradt.

A társulat megalakulása – 2. felvonás

A két Kubinyi a szabadságharc alatt folyamatosan napirenden tartotta a társulat ügyét. A félbeszakadt alakulási folyamat folytatását végül nagyban elősegítette, hogy 1849. december 1-én megkezdte működését a bécsi Császári és Királyi Birodalmi Földtani Intézet, amely a Monarchia óriási területének földtani megismerését tűzte ki céljául. Ez megkívánta, hogy a már meglévő, kisebb területre kiterjedő földtani magánegyesületek (Felső-Ausztria, Morvaország, Tirol, Voralberg) továbbra is fennmaradjanak és lehetőleg újjak is létesüljenek, és működésükkel támogassák a bécsi Földtani Intézet munkáját. Az igazgató, Wilhelm Haideringer meggyőzte az illetékes hivatalnokokat, hogy Magyarországon is kívánatos volna egy ilyen egyesület. Ennek hatására a bécsi kormány kijelentette, hogy hajlandó a magyar földtani társulat felállítását támogatni.

1850. július 6-án végre sikerült megtartani az első közgyűlést, amelyen felolvasták az alapszabályt, elnöknek Kubinyi Ágostont választották meg, akinek szívós kitartásával és lelkesedésével végül sikerült Zipser álmát, a Magyarhoni Földtani Társulatot életre keltenie. 1851. május 31-én fejeződött be a jelentkezési ívek összesítése:

A TÁRSULAT KIADVÁNYAI

A társulat 1870. november 9-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy elindítja tudományos folyóiratát, a Földtani Közlönyt (<https://epa.oszk.hu/01600/01635>). Ez a terv már a következő évben meg is valósult: az első kötet 262 lap terjedelemben jelent meg. A kiadvány azóta is megjelenik, az idei évben a 153. évfolyam füzeteivel, ráadásul az eredeti elképzelések szerint, három fontosabb részre tagozódva: „1. értekezések, vagyis önálló vizsgálatokon alapuló cikkek; 2. irodalom, vagyis a Magyarországot közelebbről érdeklő fontosabb megjelent munkák ismertetése; 3. vegyesek, és ezek után a társulati ügyek: közgyűlés, szakülés, választmányi ülések és egyéb társulati ügyek.”

1880-ban elindult a társulat ismeretterjesztő kiadványa, a Földtani Értesítő: „Az új folyóirat ismeretterjesztő cikkeket közöl a művelt magyar közönség számára. „Irodalom” című állandó rovatában a hazánkra vonatkozó bárhol és bármilyen nyelven megjelent szakirodalmi munkákat bibliográfiailag összeállítja. ... A Földtani Értesítő – a terv szerint – nagy nyolcadretű alakban, minden szakülést követő vasárnap, azaz évenként nyolcszor, mintegy 10 ív tartalommal fog megjelenni.” Bár az ötlet haladó szellemű volt, sajnos a kiadvány összesen három évig élt csak, mivel a folyóiratnak „közérdekű cikket” író munkatársa alig volt és ezen kívül még abban az időben „hat olyan tudományos társulat, illetve folyóirat volt, ahol földtani és rokontárgyú közlemények jelentek meg a nagyközönség számára”. A megszűnt kiadványt 1936 márciusában keltette újra életre a társulat, Vendl Aladár javaslatára, de a tudománynépszerűsítő cikkeket közlő kiadvány 1948 végén véglegesen megszűnt.

a választmány mind a 30 jelentkezőt felvette. Ezzel befejeződött a Magyarhoni Földtani Társulat három év hosszúságúra nyúlt megalakulása.

A hőskor

Megalakulása után a társulat tagjai teljes erőbedobással vetették magukat az alapszabályban lefektetett munkába: először adatokat kellett gyűjteniük, melyhez az ország különböző pontjaira utaztak mintákat gyűjteni. 1850-ben például a társulat másodelnöke, Kubinyi Ferenc, valamint első titkára, Kováts Gyula Hegyaljára mentek, ahonnan csodálatos növénymaradványokkal és közel 3000 kőzetpéldánnyal tértek vissza, melyek közül sok kiállításra is alkalmas volt. Marschan József és Mikecz András pedig – szintén a társulat megbízásából – Budapest környékét tanulmányozta és a terület földtani térképének elkészítésén fáradozott.

A kutatók az eredményeiket szaküléseken mutatták be, melyekből a társulat havonta egyet vagy kettőt tartott. Már 1850-ben elhatározták, hogy a szakülések anyagát hosszabb-rövidebb értekezésekben, magyar és német nyelven is közreadják, *A Magyarhoni Földtani Társulat Munkálatai* (<https://epa.oszk.hu/02000/02013>) címen. Ezek általában egy-egy terület közzétett leírásait, illetve az őslénytani gyűjtések eredményeit taglalták. A tisztán tudományos munkák mellett azonban már akkor is nagy gondot fordítottak a gyakorlati jellegű, például a bányászat szempontjából érdekes eredmények közzétételére. Az ekkortájt gyűjtött, köztük igen érdekes és értékes ősmaradványok és kőzetek – az alapszabályban megfogalmazottak szerint – a Magyar Nemzeti Múzeumba kerültek, esetleg a bécsi Földtani Intézetbe, ahol további meghatározásokat végeztek rajtuk.

Egy jelentős mérföldkő

A Magyarhoni Földtani Társulat életének első két évtizedében a Magyar Nemzeti Múzeummal és a bécsi Földtani Intézetrel állt a legszorosabb kapcsolatban: az előző biztosított helyet a társulathoz, tisztviselői közül sokan a

A társulat ünnepi logója, 2013-ban készült zászlaja és jelvénye

múzeumban teljesítettek szolgálatot és a gyűjtések anyaga is a múzeumba került, az utóbbival a szakmai kapcsolat volt a jellemzőbb.

Az 1868. február 12-én tartott szakülésen felolvasták Gorove István, földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek a társulathoz intézett levelét, amelyben közölte, hogy „az ország földtani megismerését a tudományos cél mellett közgazdászati szempontból is” fontosnak tartja, ezért kötelességének érzi a földtani felvételek előmozdítását, hogy az ország a tudományos eredmények felhasználásában minél előbb részesüljön. Egyúttal felkérte a társulatot, hogy tegyen javaslatot a földtani kutatások előmozdítására.

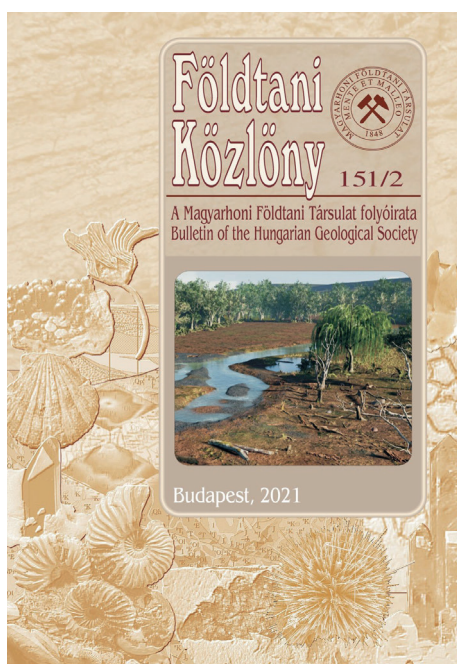
A társulat február 26-án tartott választmányi ülése a következőket határozta el: „1. az ország földtani felvételét a kormány által kinevezendő országos geológusok végezzék; 2. a bécsi földtani intézettel a tudományos összeköttetés fenntartandó ugyan, de a felvételek teljesen önállóan és függetlenül történjenek; 3. a földtani felvételek tudományos fővezetése a Társulatra bízassék; 4. a felvételek költségeinek fedezésére évenként 12 000 forint biztosítassék”. A feladat sürgősségét és fontosságát az egész kormányzat átérezte, s ezért már ugyanazon év júniusában a minisztériumban földtani osztály jött létre, a rákövetkező évben pedig, 1869. június 18-án megalakult az önálló Magyar Királyi Földtani Intézet.

Az intézet hatalmas teher alól szabadította fel a társulatot: átvette a földtani felvételek, gyűjtések munká-

ját, amelyet az alapítók és a tagok ugyan lelkesen végeztek, de a feladat a társulat erőit és legfőképp anyagi lehetőségeit bőven felülmúlta. Felülvizsgálták az alapszabályt és újat írtak, mely szerint a társulat tudományos egyesület, célja kimondottan a földtan művelése és a földtani ismeretek terjesztése. Ezzel egy új korszak kezdődött a társulat életében.

A társulat a Földművelés-, Ipar- és Kereskedelmi Minisztériumhoz fordult, hogy szorosabbá tegye kapcsolatát az újonnan

A Földtani Közlöny napjainkban

(Balra) Kiránduló geológusok az 1900-as évek elején; (Középen) Geológusok a viihyei riolitszikla alatt. Balról jobbra: Szontagh Tamás, Schafarzik Ferenc, László Gábor, Szádeczky Gyula, Böckh Hugó, Pálffy Mór, T. Roth Lajos, Uhlig Viktor, Böckh János, Cseh Lajos; (Jobbra) A Magyarhoni Földtani Társulat kirándulása, Révfülöp és Boglár között. Balról jobbra: Lóczy Lajos, Palkovits Albin, Zalányi Béla, Vígh Gyula, Rozlozsnik Pál, Glück Zoltán, Marzsó Lajos, Vajai János, altiszt (Forrás: 150 éves a Földtani Intézet)

alakult intézettel. Ennek érdekében felajánlotta az addig gyűjtött és ajándékol kapott tárgyait és gyűjteményeit az intézetnek, cserében az intézet kiadványaiból 200 példányt kért ingyen, a társulat tagjai számára. A minisztérium a kérést örömmel fogadta és teljesítette.

Vendl Aladár így írt a két intézmény kapcsolatáról: „Ettől kezdve a Magyarhoni Földtani Társulat és a M. Kir. Földtani Intézet egymást kiegészítve és támogatva fejlődött tovább. A minisztérium ajándéka évről évre nagyobb példányszámmal támogatja a Társulatot (pl. 1880-ban 400 példány). Így a társulati tagok csupán a M. Kir. Földtani Intézet kiadványaiban olyan becses munkákat kapnak, melynek bolti ára tetemesen nagyobb az évi tagsági díjnál.”

Az intézet és a társulat kapcsolata még szorosabbra fonódott, amikor 1875-ben a társulat választmányi ülése elhatározta, hogy a társulat könyvtárát a Földtani Intézetben helyezi el, a tulajdonjog fenntartásával. Később a társulat közgyűlése a könyvtárat teljesen a

Földtani Intézetnek ajándékozta, így ezek a könyvek vetették meg az intézet ma már több mint 300 000 tételt tartalmazó könyvtárának alapját.

Vidéki terjeszkedés

Az 1870. évi közgyűlésen Hantken Miksa indítványozta, hogy a földtani tudományok „szélesebb körben való terjesztése tekintetében a vidéki helyeken, jelesen a bányavárosokban tartassanak vándorgyűlések”. Az első helyszínnek Selmecbányát javasolta.

„A vidéken tartandó szakgyűlések célja kettős: „1. alkalom nyújtása a tagoknak, hogy a nevezetesebb hazai bányavárosokkal és érdekesebb geológiájú vidékekkel megismerkedjenek; 2. a vidéki tagokkal szorosabb barátságos összeköttetésbe lépni, több tagot szerezni, s a tagokban a földtan iránti nagyobb érdeklődést s egyesített tevékenységet fokozni, és ezzel az ország földtani viszonyait gyorsabban s kimerítőbben felderíteni. ... Kívánatosnak

◀ Hallenyomat Budapest környékéről.
A példány szélessége 40 cm.

◀ Barlangi medve koponyája az Igric-barlangból.
A példány szélessége 40 cm.

▼ Ajkait, a borostyán egyik változata Ajkáról.
A példány szélessége 2 cm.
(Forrás: Babinszki Edit: 150 éves a Földtani Intézet, Lantos Zoltán felvétele)

Szakosztályból egyesület

A Magyarhoni Földtani Társulat égisze alatt, története során számos bizottság, szakosztály működött, amelyek nemcsak a szűkebb értelemben vett geológiát, hanem a rokon tudományterületeket is lefedték. Ezek közül nem egy pár évtizednyi működés után önállóan folytatta útját. Ilyen volt például a Barlangkutató Szakosztály, amely az 1910. február 3-án tartott választmányi ülésen alakult meg először bizottságként, id. Lóczy Lajos indítványára: „A hazai barlangok rendszeres átkutatása és az ősember nyomozása már eddig is sikeres volt. A hátori Szeleta-barlang kőszekőzei, a Balla-barlang gyermekkoponyája, a polgárdi mészkőbarlang pleisztocén faunája, a tatai tűzhely; szép eredmények, de mindezek csak kezdetek. További lelkes munka szükséges.”

A Barlangkutató Bizottság 1914-től szakosztályként működött tovább egészen 1926 májusáig, amikor bejelentette feloszlását azzal, hogy külön társulatot fog alapítani. A szakosztály vagyonát átadta az új Barlangkutató Társulatnak, amely kisebb-nagyobb átalakulásokkal ma is működik, Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat néven.

Hasonló pályát futottak be a hidrológusok is: 1917 februárjában alakult meg a társulat Hidrológiai Szakosztálya: „A Hidrológiai Szakosztály egyik feladata lesz a hidrológiának, mint tudománynak az ápolása, a másik feladata, hogy tudományos vizsgálatok eredményeit a gyakorlati élet számára hozzáférhetővé tegye.” A szakosztály 1949-ben jelentette be, hogy a Magyar Mérnök és Építész Egylet Vízépítészeti tagozatával egyesülve önálló hidrológiai társasággá alakul, amely Magyar Hidrológiai Társaság néven ma is működik.

A fiókegyletek, területi szervezetek és szakosztályok folyamatosan változtak: az adott kor aktuális problémáira reflektálva megalakultak, átalakultak, esetleg megszűntek. Anyaegyesületük, a Magyarhoni Földtani Társulat azonban 175 éve, folyamatosan működik: világháborúk jöttek, politikai rendszerek mentek, a környezet és a fel-tételrendszer néha gyökeresen átalakult, a társulat mégis fennmaradt és a változásokhoz igazodva egyesíti a földtan iránt érdeklődőket és segíti a geológiai kutatásokat és azok eredményeinek népszerűsítését.

BABINSZKI EDIT

IRODALOM

Babinszki Edit: 150 éves a Földtani Intézet, Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, Budapest, 2019

Kováts Gyula 1852: Első jelentés a Magyarhoni Földtani Társulatról, Pest
Vendl Aladár 1958: A százéves Magyarhoni Földtani Társulat története, Tankönyvkiadó, Budapest

Magyarország első hazai szerkesztésű áttekintő földtani térképe 1896-ban jelent meg a társulat kiadásában

tartja a társulat, ha a vidéken egy városban lakó tagok talán fiókegylet néven időnként összegyűlnének s az anyaegylettel is levelezési közlekedésben maradnak. A társulat reméli, hogy fiókegyletekkel hazánk földtani kutatása gyorsabban és kimerítőbben bevégezhető, mint ezt a jelen körülmények között a társulat, meg a M. Kir. Földtani Intézet közgeivel teljesíteni képes volna.”

Hantken indítványát a közgyűlés lelkesedéssel fogadta és a következő évben, 1871. augusztus 6-12. között a társulat megtartotta első vidéki gyűlését Selmecbányán. Augusztus 10-én a jelenlévők megállapodtak abban, hogy „a Társulat „selmeci” tagjai fiókegyletté alakulnak és a bűvárlatokat a legjobb belátásuk szerint teljesítik, a nyert eredményt pedig az anyaegylettel közlik.” Ezek a „fiókegyletek” ma is működnek: az ország területét a társulat öt területi szervezete fedi le, melyek a körzetükhöz tartozó szakembereket és érdeklődőket fogják össze helyi programjaikkal, előadói üléseikkel. Ezeket – természetesen – bárki látogathatja.

„Szakgyűléseket” is szervez a mai napig a társulat, rendszerint háromévenként. Ráadásul ma már tíz szakosztály működik a társulat berkein belül – amelyek a különböző szakterületek képviselőit fogják egybe –, melyek közül több is szervez éves rendszerességgel vándorgyűléseket a legújabb földtani eredmények megismertetésére az országon belül, illetve alkalmanként a környező országokban. A legnagyobb múltra visszatekintő ilyen esemény az Őslénytani Vándorgyűlés, amelyből idén már a 26-at szervezte meg a szakosztály.